

המלחמה על המצרים: למרות מדיניותו, הנשיא טראמפ לא יוכל לעמוד מנגד

written by מאיר בן שבת | 14.09.2026

משבר אנרגיה, זינוק במחירי הדלק, לחץ בינלאומי כבד ותגובה ציבורית קשה מצד הבוחר האמריקאי [?] זו כנראה תמציתה של התשובה שההנהגה בטהרן הייתה נותנת לשאלה כיצד בכוונתה לנצל את בחירות האמצע בארה"ב כדי להסיר מעליה את לחציו של טראמפ.

שליטה אפקטיבית של החות'ים על מצר באב אל מנדב, בנוסף לשליטה האיראנית שעדיין קיימת במצר הורמוז, עלולה לתת למשטר בטהראן מנוף לחץ והשפעה משמעותי, מהסוג שהוא ייחל לו.

הנשיא האיראני מסעוד פזשכיאן אמנם מיהר להבהיר: "אנחנו לא במלחמה עם סעודיה. לחות'ים יש עניינים משלהם", אך לא יהיה זה מופרך להעריך שהידיים של משמרות המהפכה נמצאות עמוק גם בתוך ההתפתחויות בים האדום. כבר ביולי השנה איימו בטהראן לחסום את באב אל מנדב, אם ארה"ב תתקוף את מתקני האנרגיה האיראניים. ע"פ הדיווחים אז, החות'ים הונחו להכין את האופציה הזו. ארה"ב אמנם לא תקפה את מתקני האנרגיה, אך מהלכיה האחרים במפרץ החלישו את עמדת המיקוח של איראן ואילצו אותה לחפש אמצעי לחץ נוספים. בין אם כך תוכנן ובין אם לאו, הישגי החות'ים הגיעו בזמן הנכון מבחינתה של טהראן.

להשתלטות על מצר באב אל מנדב, אפילו בפני עצמה וקל וחומר כצעד משלים להורמוז, עלולה להיות השפעה שלילית גדולה על הכלכלה העולמית. בנוסף להשפעה המיידית על מחירי הדלק, התפתחות זו תשפיע על נתיבי הסחר והאספקה, תייקר את פרמיות הביטוח, ותאלץ ספינות להקיף את אפריקה [?] מה שיוביל להתייקרות נוספות של מוצרים. ניתן להעריך שהחות'ים לא יחסמו את המצר לחלוטין כדי שלא להיכנס לעימות עם הודו וסין.

באופן מייד, הצד הנפגע ביותר מההתפתחויות הללו הוא סעודיה, שנמצאת באחת מנקודות השפל הביטחוניות שלה. מלבד ההישג בבאב אל מנדב החות'ים נמצאים במומנטום חיובי של הישגים צבאיים, הם תוקפים מתקנים אסטרטגיים בממלכה. בתימן גובר החשש מחידוש המלחמה בהיקף מלא; ולמעגל האיום מצטרפות מצפון גם המיליציות הפרו-איראניות בעיראק. כל זאת כשייצוא הנפט מריאד מגיע לשפל חדש עם כ- 3 מיליון חביות ביום.

יורש העצר הסעודי מוחמד בן סלמאן, נועד אתמול (ראשון) בג'דה עם אדמירל בראד קופר, מפקד פיקוד המרכז של ארה"ב. תוכן השיחה ביניהם לא דווח. אפשר להעריך כי בשיחה עלו בקשות לצעדים מעבר לאלה שבמנדט הקבוע של מפקד הפיקוד.

מהבית הלבן עדיין לא נשמעה תגובה וגם זו היא תגובה. הנשיא טראמפ כך כבר למדנו, מעריך עוצמה ותעוזה [?] לא בטוח שהוא מוצא זאת בהתנהגות הממלכה הסעודית המדושנת שמצוידת

במיטב הנשק והאמצעים. טראמפ לא רווה נחת גם ממהלכי בן סלמאן לגיוון משענות § שנתפסים כהתרסה כלפי ארה"ב או לכל הפחות כאי הבעת אמון בה. על כל אלה אפשר להוסיף גם את אכזבתו מעמדת בן סלמאן בסוגיית הנורמליזציה עם ישראל.

למרות זאת, ההתפתחויות סביב הים האדום מציבות את הנשיא האמריקני, בפני דילמות לא קלות. מדיניותו הנוכחית נמנעת מהתערבות צבאית ישירה בתימן, אך הישגי החות'ים עלולים להפריע למערכה נגד איראן ולטלטל את האזור.

יש להניח כי בשלב הראשון הוא יעדיף שילוב של תמיכה מודיעינית מוגברת לסעודיה ולצבא תימן, מיצוי היכולות הזמינות של הצי האמריקני ושותפיו לשמירה על נתיבי שיט פתוחים, וניהול ערוץ תקשורת מול השחקנים בתימן כדי להגביל את המשבר.

תהיה זו טעות קשה מצד האמריקנים להיכנס לשיח עם האיראנים בסוגיה זו. בטהראן רק ממתנינים להזדמנות למנף לטובתם את הצלחת החות'ים .

ומה בנוגע לישראל? עלינו להזכיר לעצמנו תחילה כי מדובר בסוגיה עולמית. עמדתנו צריכה להיגזר משיקולים קרים של רווח והפסד. גם פניה סעודית, ישירות או דרך ארה"ב, להגשת סיוע צבאי ישיר, צריכה להישקל כך. אמנם לא ניתן לכוון נורמליזציה מתוך אילוץ, אך הורדת הסוגיה הפלסטינית מסדר היום של ריאד, היא לא דרישה מוגזמת.

מה שנשאר לאויב חשוב יותר

האדישות שנרשמה בעקבות הדיווח על חיסולו של מפקד חטיבת חאן יונס בחמאס, בערב ראש השנה, היא עדות לשינוי שחל בתודעת הציבור הישראלי בעקבות המלחמה: פגיעה בבכירי האויב כבר לא נתפסת כאירוע חריג, אלא כחלק בלתי נפרד משגרת הפעילות המבצעית השוטפת.

מוחמד יאזורי, דמות אנונימית עבור רוב הישראלים, היה שותף במשך שנים לפעילותם של מוחמד סינאר ומחליפו ראפע סלאמה. היידע והניסיון שצבר הם נכס יקר ערך לארגון הטרור. גריעתו ממצבת המפקדים של חמאס לא פוגעת רק ביכולותיו ובמורל אנשיו אלא ממחישה את נחישותה של ישראל לרדוף אותם עד חורמה. בנוסף לכל אלה, כדאי לשים לב לדברים שנכתב בנוסח הודעתם של צה"ל והשב"כ: בנוסף למאמציו של יאזורי לבנות מחדש את יכולות החטיבה "בתקופה האחרונה הוא פעל לקידום עשרות מתווי טרור נגד כוחותינו". היקף הפעילות המיוחס לו יכול להעיד על מה שעדיין מתרחש מתחת לפני השטח, בלי שאנחנו § הציבור בישראל § מודעים לכך.

לצד השבחים הרבים שמגיעים למערכת הביטחון ולדרג המדיני על נחישותם במימוש מדיניות הסיכול, כדאי שגם הציבור יידע מה מצבו האמיתי של האויב. השאלה "מה נשאר לו" חשובה יותר מהשאלות "מה או מי לקחנו לו". מטבע הדברים, התמונה שבידי ישראל אינה תמיד שלמה או מדויקת ויש סיבות טובות להימנע מפרסומה, אך כשמדובר בתמונה כללית § ניתן יהיה

למצוא את נקודת האיזון. הצגה של סדרי גודל ומאפיינים של אמצעי הלחימה שנותרו לאויב, יכולות ייצור, מנהרות, לוחמים ומסגרות לחימה, חשובה במיוחד על רקע הדיון הציבורי שמתקיים כל העת בסוגיית הפתרון לבעיית עזה. מבלי להמעיט בחשיבותו של מה שהושג עד כה, נכון להדגיש את מה שעלול להמשיך לאיים עלינו ואת המרחק שנותר לנו עוד לעבור עד להשגתו המלאה של יעד הפירוז.

פורסם בישראל היום, בתאריך 14 בספטמבר, 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.